

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v právnej veci žalobcu : **Š. C.**, bývajúcí O.T., zastúpený P., so sídlom T., proti žalovanej : **M. C.**, bývajúca O.T., zastúpená Mgr. A. Z., advokátom v N., **o zaplatenie 1 259 € s prísl.**, vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 27 C 105/2010, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 20. marca 2012 sp. zn. 5 Co 125/2011

t a k t o :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi trovy právneho zastúpenia dovolacieho konania v sume 69,04 € na účet P., do troch dní.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Trenčín rozsudkom z 22. marca 2011 č.k. 27 C 105/2010-161 zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi istinu 1 259 € s 5 % úrokom z omeškania ročne od 20.12.2008 do zaplatenia a trovy konania vo výške 294,80 €, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku konanie zastavil. V odôvodnení svojho rozhodnutia prvostupňový súd uviedol, že z pripojeného spisu Správy katastra T. jednoznačne vyplynulo, že žalovaná bola splnomocnená žalobcom vykonať všetky potrebné úkony v súvislosti s predajom nehnuteľností, resp. spoluvlastníckeho podielu pripadajúceho na žalobcu. Niet pochyb, že medzi žalobcom ako príkazcom a žalovanou ako príkazníčkou bola uzavretá príkazná zmluva. Svedčí o tom plnomocenstvo, ktoré žalovaná od žalobcu prijala. To, že samotná príkazná zmluva nebola uzavretá písomne nespôsobuje jej neplatnosť, nakoľko zo zákona nevyplýva, že by príkazná zmluva musela byť uzavretá v písomnej forme. Žalovaná ako príkazník bola povinná previesť na príkazcu všetok úžitok z vykonaného príkazu. V prejednávanej veci je týmto úžitkom kúpna cena, resp. časť pripadajúca na žalobcu. Nakoľko si žalovaná túto svoju povinnosť doposiaľ dobrovoľne nespĺnila, súd žalobnému návrhu vyhovel. Nestotožnil

sa s námietkou žalovanej spočívajúcou v tom, že medzi ňou a žalobcom nevznikol žiaden právny vzťah, na základe ktorého by bola povinná žalobcovi vyplatiť kúpnu cenu ani s námietkou spočívajúcou v tom, že pokiaľ žalobca nepreukázal svoje vlastnícke právo k predmetným pozemkom, nemôže mu byť vyplatená kúpna cena za ich prevod. Taktiež je bez právneho významu rozhodnutie Pozemkového spoločenstva a podielnikov v O., že výplata za prevod predmetných pozemkov bude pozastavená tým, ktorí nepreukážu vlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam.

Krajský súd v Trenčíne na odvolanie žalovanej rozsudkom z 20. marca 2012 č.k. 5 Co 125/2011-182 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti. Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Stotožnil sa so zisteným skutkovým stavom ako aj právnym posúdením veci súdom prvého stupňa a uzavrel, že žalobca ako predávajúci v zastúpení predsedníčky Pozemkového spoločenstva podielnikov O. M. C. na základe plnomocenstva vlastníkov predávanej nehnuteľnosti uzatvoril s kupujúcim Slovenské elektrárne a.s. Bratislava, kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bol prevod novovytvorenej parcely registra X. nachádzajúcej sa v katastrálnom území O. s tým, že žalobca ako predávajúci č. 26 previedol na kupujúceho svoj podiel 4/556, za čo mu podľa rozpisu kúpnej ceny prináležala čiastka 1 259 €. Vklad vlastníckeho práva bol povolený rozhodnutím Správy katastra T. dňa 5. decembra 2008. Plná moc udelená žalovanej na vykonanie právnych úkonov a na zastupovanie je v súlade so stanovami Pozemkového spoločenstva podielnikov O. a uznesenia valného zhromaždenia a spĺňa aj náležitosti požadované § 31 OZ, a preto nie je možné uvažovať o jej neplatnosti v zmysle § 37 OZ. Obrana žalovanej založená na tvrdení, že žalobca nebol vlastníkom na jemu pripadajúci podiel prevádzanej nehnuteľnosti nebola dôvodná a odvolanie žalovanej bolo neopodstatnené. Vlastnícke právo žalobcu nebolo žiadnym spôsobom kvalifikovane spochybnené a preto bolo potrebné uzavrieť, že údaje o vlastníctve v čase uzavretia kúpnej zmluvy preukazovali vlastníctvo žalobcu k prevádzaným nehnuteľnostiam a tieto bolo potrebné považovať za pravdivé, pretože ich opak nebol preukázaný.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná. Namietala, že vyjadrenie žalobcu k jej odvolaniu proti rozsudku okresného súdu z neznámych príčin obdržala len tri dni pred vydaním rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý vo veci rozhodol bez nariadenia hlavného pojednávania, bez jej účasti na tomto pojednávaní a odňal jej tak právo na obhajobu. Taktiež namietala nesprávne právne posúdenie jednak súdom prvého stupňa a jednak

odvolacím súdom. Navrhla zrušiť rozsudok odvolacieho súdu v celom rozsahu a žalobný návrh voči žalovanej zamietnuť ako bezdôvodný.

Žalobca vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalovanej navrhol dovolanie odmietnuť a uložiť žalovanej zaplatiť mu trovy dovolacieho konania vo výške 108,88 €.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená advokátom, skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, ale len v prípadoch, v ktorých ho pripúšťa zákon (viď § 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním žalovanej napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Pokiaľ ide o dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu je podľa § 238 ods. 1 O.s.p. dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

V danom prípade dovolaním žalovanej nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalovanej nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

Dovolanie žalovanej by mohlo byť procesne prípustné, len ak by konanie, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, bolo postihnuté niektorou zo závažných procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich

vyplýva pre dovolací súd z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa preto neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa (aj so zreteľom na obsah dovolania) zaoberal tiež otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p. Uvedené ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (aj rozsudku) odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Treba uviesť, že z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných väd taxatívne vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Iné vady, i keby k nim v konaní došlo a prípadne aj mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z procesných väd v zmysle § 237 O.s.p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je pritom významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takejto vade, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných väd.

Procesné vady konania v zmysle § 237 písm.a/ až e/ a písm.g/ O.s.p. dovolateľka nenamietala a v dovolacom konaní ich existencia nevyšla najavo. Prípustnosť dovolania žalovanej preto z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

So zreteľom na obsah dovolania sa dovolací súd osobitne zameral na posúdenie, či konanie nie je zaťažené vadou v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie procesne vadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných práv účastníka konania (napr. právo zúčastniť sa na pojednávaní, vyjadrovať sa k veci, navrhovať dôkazy, podať opravný prostriedok alebo vyjadrenie, v stanovenej lehote urobiť procesný úkon a pod.).

Dovolateľka procesnú vadu konania a prípustnosť jej dovolania v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. vyvodzovala v dovolaní z toho, že odvolací súd rozhodol bez nariadenia

odvolacieho pojednávania a bez toho, aby boli splnené podmienky pre tento procesný postup vyplývajúci z § 214 O.s.p.

Odvolací súd v danom prípade vec prejednal a rozhodol 20. marca 2012. Podľa ustanovenia § 214 ods. 1 O.s.p. v znení zákona č. 388/2011 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2012, na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ ide o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. ale v ostatných prípadoch (než sú uvedené v § 214 ods. 1 O.s.p.) môže odvolací súd rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

Z dovolaním napadnutého rozhodnutia vyplýva, že a/ odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa a že z tohto dôvodu nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ nejde o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, c/ so zreteľom na povahu prejednáwanej veci nič nenasvedčuje tomu, že by nariadenie odvolacieho pojednávania vyžadoval dôležitý verejný záujem, keďže nejde o veci týkajúce sa v rôznych súvislostiach väčšieho okruhu osôb, napr. spory týkajúce sa územného celku a pod. Z Dohovoru o ľudských právach a základných slobodách a ani z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva nemožno vysledovať, že by sa malo na všetkých súdnych inštanciách pojednávanie vykonávať verejne. Postupom odvolacieho súdu, ktorý sa neprieči zákonu, nemohlo dôjsť k odňatiu možnosti dovolateľky konať pred súdom.

V čase, keď odvolací súd rozhodoval, že predmetná vec bude vyhlásená bez nariadenia ústneho pojednávania, preto v zmysle § 156 ods. 3 v spojení s § 214 ods. 2 a § 211 ods. 2 O.s.p., boli čas a miesto verejného vyhlásenia rozsudku oznámené na úradnej tabuli súdu dňa 13. marca 2012 (č.l. 179 spisu). Napokon vyplýva to aj zo zápisnice o vyhlásení rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 20. marca 2012 (č.l. 181 spisu).

To znamená, že postup odvolacieho súdu v danej veci bol v súlade s § 214 ods. 2 O.s.p. a že odvolací súd mohol vec prejednať a rozhodnúť bez nariadenia odvolacieho pojednávania.

Dovolateľka taktiež namietala, že vyjadrenie žalobcu k jej odvolaniu proti rozsudku okresného súdu z neznámych príčin obdržala len tri dni pred vydaním rozhodnutia odvolacieho súdu.

Koncept spravodlivého súdneho konania v sebe implikuje právo na kontradiktórne konanie, podľa ktorého procesné strany musia dostať príležitosť, okrem iného, zoznámiť sa so všetkými dôkazmi a pripomienkami, ktoré boli predložené účastníkmi, alebo zabezpečené súdom a vyjadriť sa k nim, vrátane opravných prostriedkov druhej strany sporu. Zmyslom práva na súdnu ochranu je umožniť každému reálny prístup súdu a tomu zodpovedajúcu povinnosť súdu o veci konať. Ak osoba (právnická alebo fyzická) splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej musí umožniť stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami, ale aj povinnosťami, ktoré z tohto postavenia vyplývajú (nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 14/2001, II. ÚS 132/2002, III. ÚS 171/2006).

Vychádzajúc z uvedeného § 209a ods. 1 O.s.p. ustanovuje, že ak nejde o prípad uvedený v § 209 ods. 1 druhej vety O.s.p. (o taký prípad v preskúmvanej veci nejde; pozn. dovolacieho súdu), doručí súd prvého stupňa bezodkladne odvolanie ostatným účastníkom a ak odvolanie smeruje proti rozhodnutiu vo veci samej, vyzve účastníkov, aby sa k odvolaniu vyjadrili.

Podľa § 211 ods. 1 veta tretia O.s.p. odvolací súd sám odstráni vady pri doručovaní odvolania a výzvy podľa § 209a ods. 1 O.s.p. tak, že sám vykoná doručovanie.

Z obsahu preskúmvaného spisu vyplýva, že proti rozsudku okresného súdu z 22. marca 2011 č.k. 27 C 105/2010-161, ktorým bolo žalobe vyhovené, podala žalovaná odvolanie, ktorý opravný prostriedok súd doručil zástupcovi žalobcu na vyjadrenie 3.6.2011. Následne žalobca k tomuto odvolaniu zaslal vyjadrenie datované dňom 3. júna 2011, ktoré odvolací súd doručoval žalovanej na vedomie 28.2.2012, predmetná zásielka bola uložená na pošte dňa 7.3.2012 a žalovaná ju prevzala 19.3.2012. Z uvedeného vyplýva, že nedošlo zo strany odvolacieho súdu k porušeniu povinnosti doručiť vyjadrenie na odvolanie žalovanej, žalovanej sa neodňala možnosť uplatnenia procesného práva oboznámiť sa s úkonom druhého účastníka konania, nedošlo k odňatiu jej práva na spravodlivý proces, teda nedošlo k odňatiu možnosti žalovanej konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm.f/ O.s.p.

Žalovaná v dovolaní ďalej namietala, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny

predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby tvrdenia dovolateľky boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľkou vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval, alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Zo všetkých uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že v danom prípade je dovolanie žalovanej v zmysle § 238 O.s.p. procesne neprípustné a že prípustnosť jej dovolania nemožno vyvodiť ani z § 237 O.s.p. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti (§ 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.).

V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovanej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Úspešný účastník v dovolacom konaní podal návrh na uloženie povinnosti nahradiť mu trovy tohto konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd mu priznal náhradu, ktorá spočíva v odmene advokáta za právnu službu, ktorú poskytol žalobcovi vypracovaním vyjadrenia zo 4. júna 2012 k dovolaniu žalovanej (§ 14 ods. 1 písm.b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb). Sadzbu tarifnej odmeny určil podľa § 10 ods. 1 tejto vyhlášky vo výške 61,41 € (vychádzajúc zo substrátu 1 259 €), čo s náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške 1/100 výpočtového základu (§ 1 ods. 3 a § 16 ods. 3 tejto vyhlášky, t.j. 7,63 €), predstavuje spolu 69,04 €.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. mája 2013

JUDr. Jozef Kolcun, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová